

İkiz dişler; füzyon ve geminasyon: Vaka serisi

Nebiha Gözde İspir(0000-0003-3948-0307)^α, Gülsün Akay(0000-0002-1767-1383)^α, Kahraman Güngör(0000-0001-6336-4424)^α, Meryem Toraman Alkurt(0000-0003-0908-8304)^α

Selcuk Dent J, ODMFR 2019 Kongre Kitapçığı Özel Sayısı

Başvuru Tarihi: 07 Ocak 2019
Yayına Kabul Tarihi: 15 Şubat 2019

ÖZ

İkiz dişler; füzyon ve geminasyon: Vaka serisi

Amaç: Bu olgu sunumunun amacı; tesadüfen karşılaşılan, daimî dentisyondaki ikiz diş vakalarının klinik ve radyografik bulgularını sunmaktır.

Olgu Tanımlanması: Dişlerdeki şekil anomalilerinden olan füzyon ve geminasyonu klinik muayene sırasında birbirinden ayırt etmek için ağız içindeki diş sayısına bakılmaktadır. Diş sayısında herhangi bir nedenle diş kaybı olmadan eksiklik varsa füzyon olarak tanımlanmaktadır; geminasyonda ise diş sayısı değişmeden sadece büyük diş görülmektedir. Gazi Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Ağız, Diş ve Çene Radyolojisi Anabilim Dalı'na birçok dental neden ile başvuran ve şikâyet nedenine göre radyografi istenen 8 hastanın (4 kadın, 4 erkek) intraoral ve radyografik muayenesinde ikiz dişlere rastlandı. Vakalarımızda geminasyon- füzyon ayrımı klinik ve radyografik inceleme ve diş sayısı ile tespit edildi.

Bulgular: İkiz diş görülen 8 hastanın yaş ortalamaları 26.75 idi. İkiz dişlerin 3 tanesi geminasyon 5 tanesi ise füzyondu. İkiz dişlerin 4 tanesi kadınlarda (3'ü sağda (% 75) diğer 1'i solda (% 25)), 4 tanesi erkeklerde (3'ü sağda (% 75), 1'i solda (% 25)) görülmekteydi

Sonuç: Füzyon veya geminasyon tanısının konulması zor olsa da daimî dişlerde karşılaşma oranının yüksek olduğu göz ardı edilmemelidir. Patolojik bir bulgu vermedikçe klinik muayene sırasında gözden kaçma ihtimali yüksektir. Bu yüzden ikiz dişlerin daimî dentisyonda görülme prevalansı ile ilgili daha fazla araştırma yapılması gerektiği düşünülmektedir.

ANAHTAR KELİMELELER

Füzyon, Geminasyon, İkiz dişler

ABSTRACT

Double teeth; fusion and gemination: Case series

Background: The aim of this case report was to present clinical and radiographic findings of incidentally found twin teeth in permanent dentition.

Case Descriptions: The number of teeth in the oral cavity is examined clinically in order to differentiate fusion and gemination which are tooth shape alterations. Fusion results in an reduced number of teeth in the arch while a large tooth is seen without any reduction of teeth number diagnosis is gemination. Intraoral and radiographic examination of 8 patients who attended to Gazi University Faculty of Dentistry, Department of Oral and Maxillofacial Radiology with many dental causes, twin teeth were observed. Diagnosis of fusion and gemination were done by clinic and radiographic examination and determining the number of teeth in the arch.

Results: The mean age of patients with twin teeth was 26.75. Three of the twin teeth were geminations and 5 of them were fusions. Four of the twin teeth were seen in women (3 of them was at right (75 %), 1 of them were at left side (25 %)), 4 of the twin teeth were seen in men (3 of them were at right (75 %), 1 of them were at left side (25 %)).

Conclusion: Although it is difficult to differentiate twin teeth as fusion or gemination, it is a fact that there is a high rate of twin teeth in permanent dentition. Unless there is a pathological finding, it is likely to be overlooked during clinical examination. Therefore, in our opinion more research studies are needed on the prevalence of twin teeth in permanent dentition.

KEYWORDS

Double Tooth, Fusion, Gemination

GİRİŞ

Dişlerdeki şekil anomalilerinden olan füzyon ve geminasyon genellikle klinik ve radyografik muayene esnasında ortaya çıkar. Füzyon ve geminasyon klinik görünüm olarak birbirine çok benzemekle birlikte oluşumları farklıdır. Füzyon iki ayrı diş germinin birleşmesi sonucu oluşur. Geminasyonda ise bir diş germinde iki diş oluşmaktadır. Nadiren görülen bu diş anomalileri hem daimî dişlerde hem de süt dişlerinde görülebilmektedir. Etiyolojileri tam olarak bilinmemektedir; dişlerin oluşum evrelerinde karşılaştıkları herhangi bir fiziksel kuvvet sonucu veya genetik yatkınlık nedeniyle oluştuğu düşünülmektedir.¹ Füzyon ve geminasyonun klinik muayene sırasında birbirinden ayırt etmek için ağız içindeki diş sayısına bakılmaktadır. Diş sayısında herhangi bir nedenle diş kaybı olmadan eksiklik

^α Gazi Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Ağız, Diş ve Çene Radyolojisi Anabilim Dalı, Ankara

varsa füzyon olarak tanımlanmaktadır; geminasyonda ise diş sayısı değişmeden sadece büyük diş görülmektedir. Füzyon ve geminasyonu ayırt edebilmek için uygulanan bir başka kural ise iki diş kuralıdır.²⁻⁴ Buna göre iki birleşik diş, iki adet diş olarak sayılır ve toplam diş sayısı normal bulunursa, füzyon olarak değerlendirilir.²⁻⁴ Eğer aynı kurala göre dişler sayıldığında diş sayısı bir fazla bulunursa, geminasyon olarak değerlendirilir.²⁻⁴ Füzyonun surnümerer diş ile birlikte olduğu durumlarda ayırım yapmak oldukça zordur. Bu yüzden ikiz diş ya da çift diş terimlerinin kullanımı uygun görülmektedir.⁵⁻⁷

Bu vaka serisinde, Gazi Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Ağız, Diş ve Çene Radyolojisi Anabilim Dalı'na dental nedenlerle başvuran sekiz hastada tesadüfen karşılaşılan füzyon ve geminasyonun klinik ve radyografik bulguları sunulmuştur. Çalışmamızda ikiz dişlerin daimî dentisyonda görüldüğüne dikkati çekmek ve bu durumun diş hekimlerinde farkındalık yaratması amaçlanmaktadır.

VAKA SERİSİ

Kliniğimize diş çürükleri, 20 yaş diş ile ilgili problemler, periodontal hastalıklar, ağız kokusu, protez yaptırma ve estetik kaygı gibi birçok dental neden ile başvuran ve şikâyet nedenine göre radyografi istenen 8 hastanın (4 kadın, 4 erkek) intraoral ve radyografik muayenesinde ikiz dişler tespit edildi. Hastaların yaş ortalamaları 26.75 idi. Görülen ikiz dişlerin 3 tanesi geminasyon 5 tanesi ise füzyondu. Geminasyon- füzyon ayrımı klinik ve radyografik inceleme ve diş sayısı ile tespit edildi. Maksillada görülen ikiz diş sayısı 1 taneydi ve bu bir geminasyon vakasıydı. Mandibulada görülen toplam ikiz diş sayısı 7 taneydi ve bu dişlerin 5'i füzyon 2 tanesi ise geminasyondur (Tablo 1). İkiz dişlerin 4 tanesi kadınlarda (3'ü sağda (% 75) diğer 1'i solda (% 25)), 4 tanesi erkeklerde (3'ü sağda (% 75), 1'i solda (% 25)) görülmekteydi (Tablo 1). Kadınlarda görülen ikiz dişlerin 1'i geminasyon (% 1), 3'ü füzyondu (% 75). Erkeklerde görülen ikiz dişlerin 2'si füzyon (% 50), 2'si geminasyondur (% 50). Füzyon görülen vakalar; 1 adet 31 ve 32 no.lu dişlerin birleşmesi, 3 adet 48 no.lu diş ile surnümerer dişin birleşmesi, 1 adet 46 no.lu diş ile surnümerer dişin birleşmesiydi. Burada yazılandan anlaşılacağı gibi surnümerer diş ile görülen füzyon çoğunlukta idi. Geminasyon görülen vakalar ise 11, 32, 42 nolu dişlerdeydi (Resim 1- Resim 2). Tedavi planlaması olarak; füzyon görülen 1 vaka için endodontik tedavi, geminasyon görülen 1 vaka için ortodontik ve protetik tedavi, diğer 6 ikiz diş için ise takip önerildi.

Resim 1. Estetik kaygı nedeni ile kliniğimize başvuran 17 yaşında erkek hastanın 11 no.lu dişinde geminasyon

Resim 2. Kliniğimize başvuran 25 yaşında erkek hastanın 46 no.lu dişinde sünnümerer bir diş ile olan füzyonu

Tablo 1. Füzyon ve geminasyonun cinsiyete, çenelere, sağ/sol lokalizasyonuna göre dağılımı

	Kadın n (%)	Erkek n (%)	Maksilla n (%)	Mandibula n (%)	Sağ n (%)	Sol n (%)
Füzyon	3 (75)	2 (50)	-	5 (71.5)	4 (66.7)	1 (50)
Geminasyon	1 (25)	2 (50)	1 (100)	2 (28.5)	2 (33.3)	1 (50)

TARTIŞMA

Füzyon ve geminasyon nadir görülen diş şekil anomalileridir. Çoğu araştırmada, süt dentisyonunda daha fazla görüldüğü bildirilmiştir. Çelenk ve arkadaşları⁸ çalışmalarında daimi dentisyonunda süt dentisyonundan daha fazla ikiz dişle karşılaştıklarını bildirmişlerdir. Daimi dentisyonadaki ikiz dişler üzerine yapılan araştırmalarda ise prevalans % 0.08 ile % 0.50 arasındadır.⁹⁻¹³ Hamasha ve arkadaşları¹⁴ yaptıkları çalışmada füzyon prevalansını % 0.19, geminasyon prevalansını % 0.22 olarak rapor etmişlerdir. Bizim olgularımızda füzyon geminasyondan daha fazla belirlendi. Kılınç ve arkadaşları⁴ süt ve daimî dentisyonunda görülen ikiz diş çalışmalarında kadınlarda % 37.5 füzyon, % 62.5 geminasyon; erkeklerde ise % 50 füzyon, % 50 geminasyon olduğunu ayrıca alt ve üst çene lokalizasyonlarına göre üst çenede füzyona, alt çenede ise geminasyona daha sık rastladıklarını belirtmişlerdir. İkiz dişlerle sağ ve sol tarafta eşit sayılarda karşılaşmışlardır. Bizim verilerimize göre ise kadınlarda % 75 füzyon, % 25 geminasyon; erkeklerde % 50 füzyon, % 50 geminasyon mevcuttu. Füzyon ve geminasyona mandibulada daha çok rastlandı. Sağ tarafta füzyon (% 66.7) daha fazla idi. Sol tarafta ise füzyon (% 50) ve geminasyon (% 50) sayısı eşitti.

SONUÇ

İkiz dişlere füzyon veya geminasyon tanısının konulması zor olsa da göz ardı edilmemesi gereken bir gerçek daimi dişlerde karşılaşma oranının yüksek olduğudur. Patolojik bir bulgu vermedikçe klinik muayene sırasında gözden kaçma ihtimali yüksek olduğundan pek üzerinde durulmamaktadır. Bu yüzden ikiz dişlerin daimi dentisyonunda görülme prevalansı ile ilgili daha fazla araştırma yapılması gerektiği düşüncesindeyiz.

KAYNAKLAR

1. White SC, Pharoah MJ. Oral Radiology principles and interpretation, 6th Ed. Mosby, Elsevier, St. Louis, 2009.
2. Peretz B, Breniak N. Fusion of primary mandibular teeth: report of case. J Dent Child 1992;5(2):366-8.
3. Altun C, Güven G, Başak F, Akbulut E, Altuğ A. Fusion and gemination of primary teeth: five case report. AÜ Diş Hek Fak Derg 2005;32(3):223-7.
4. Kılınc G, Çetin M, Ellidokuz H. Süt dişi dentisyonunda ikiz diş (füzyon ve geminasyon) görülme prevalansı. Türkiye Klinikleri J Dental Sci 2014;20:122-8.
5. Duncan, W.K., Helpin, M.L. Bilateral fusion and gemination : A literature analysis and case report. Oral Surg. 1987;64 (1):82-7
6. Gellin, M.E. The distribution of anomalies of primary anterior teeth and their effect on the permanent successors. Dent. Clin. North. Am. 1984;28 (1) : 69-80.
7. Yven SWH, Chan JCY, Wei SHY. Double primary teeth and their relationship with the permanent successors: a radiographic study of 376 case. Ped. Dent. 1987;9:42-8.
8. Çelenk P. "İkiz Oluşumlar: Fusyon ve Geminasyon (17 Olgunun İncelenmesi)." *Gazi Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Dergisi* 1990;7.1:271-286.
9. McKibben DR, Brearley LJ, Radiographic determination of the prevalence of selected dental anomalies in children. ASDC J Dent Child 1971;28:390-398.
10. Ruprecht A, Batniji S, El-Neweihi E. Double teeth: The incidence of fusion and gemination. J Pedod 1985;9:332-333.
11. Salem G. Prevalence of selected dental anomalies in Saudi children from Gizan region. Community Dent Oral Epidemiol 1989;17:162-163,
12. Bruce C, Manning-Cox G, Stanback-Fryer C, Banks K, Gilliam M. A radiographic survey of dental anomalies in Black pediatric patients. NDA J 1994;45:6-13.
13. Backman B, Wahlin YB. Variations in number and morphology of permanent teeth in 7-year-old Swedish children. Int J Paediatr Dent 2001;11:11-17.
14. Hamasha AA, AL-Khateeb T. Prevalence of fused and geminated teeth in Jordanian adults. Quintessence Int. 2004;35(7): 556-559.